

Бр. 15/2025

Београд, 25.08.2025

МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ

Влајковићева 3

11000 Београд

Господин Никола Селаковић, министар

МИНИСТАРСТВО СПОЉНИХ ПОСЛОВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Комисија Републике Србије за сарадњу са Организацијом Уједињених
нација за просвету, науку и културу (УНЕСКО)

Кнеза Милоша 24

11000 Београд

МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ

Сектор за заштиту културног наслеђа и дигитализацију

Влајковићева 3

11000 Београд

Поштовани господине министре, поштоване колеге из Националне
комисије за сарадњу са Унеском и Сектора за заштиту културног
наслеђа министарства културе,

Обраћамо вам се поводом натписа у медијима који су се појавили

током викенда, а који су нас оставили у потпуној неверици. Наиме, организатор предстојеће Зајечарске гитаријаде објавио је обавештење да ће се три дана ове манифестације, уз камповање, ове године одржати у Гамзиграду, на непокретном културном добру од изузетног значаја за Републику Србију, уписаном 2007. на Унескову Листу Светске културне и природне баштине.

Очигледно је да је ова одлука донета на брзину, непуних недељу дана пред почетак манифестације: од четвртка 28. августа до 30. августа 2025. године, па би се (мада тешко) могло поверовати да организатор није упознат са статусом Светске баштине коју ова локација наслеђа носи. Наиме, ми који се бавимо заштитом културног наслеђа, а посебно ми који врло добро познајемо наслеђе које је Република Србија уписала на Унескову Листу Светске баштине, требало би да смо свесни да се ради о потпуно неадекватном садржају на археолошком налазишту. Поборници ове, слободно можемо да кажемо сумануте идеје – да се постави бина унутар бедема, а камп на недовољно истраженој средњовековној некрополи, да се унесе у СПОМЕНИК СВЕТСКЕ БАШТИНЕ опрема која подразумева струју и која неретко изазива пожаре у концертним дворанама, да у простор античког локалитета уђе публика која неће седети на столицама (као на досадашњим манифестацијама камерног типа), већ ће се понашати као свака друга публика на рок концерту: уз пиће, игру и остало – апсолутно су неуки и несвесни последица које Гитаријада може имати пре свега на саму локацију наслеђа, већ и на њен статус Светске баштине.

Као да нам друга добра с тим истим статусом нису довољно угрожена (Средњовековни споменици на Косову, Стари Рас са Сопћанима), него ћемо угрозити и Гамзиград, до сада једино добро Светске баштине с којим нисмо имали проблема у смислу заштите.

Дезинформације о томе да су већ две гитаријаде одржане на истом месту, већ је побијена захваљујући архивском материјалу који недвосмислено говори у прилог чињеници да су се на Феликс Ромулијани одржавале само доделе награда и разговори, односно позоришне представе и ограничени наступи културно-уметничких друштава. Неукусно поређење вибрација изазваних земљотресом у Букурешту и рок концерта, само је на срамоту музејског радника који их

је изнео, а чији су аматерски ставови о комплетној „обнови“ Галеријеве палате били примећени и током номинационе процедуре 2006. и забележени у Извештају ICOMOS-ове евалуативне мисије.

Обраћамо вам се као део удружења које је саветодавно тело Унеска приликом уписа културних добара на Листу Светске баштине и подсећамо да Међународни савет за споменике и споменичке целине (ICOMOS) представља високо респектабилну невладину организацију у области заштите и очувања културног и природног наслеђа и која активно доприноси имплементацији Конвенције о заштити Светске културне и природне баштине из 1972. године. ICOMOS је једина невладина организација овог типа која на глобалном нивоу, кроз интердисциплинарни сарадњу својих више до 11 000 чланова различитих професија (архитеката, археолога, историчара уметности, историчара, инжењера, посторних планера, рестауратора), из више од 100 земаља, широм света остварује корист залагањем за унапређење заштите и очувања свих врста културног наслеђа, побољшање стандарда и техника, примену нових методологија и поступака. То ову организацију, која функционише преко Националних комитета чини најмеродавнијом за питања заштите, презентације и промоције наслеђа, а на првом месту оног уписаног на Листу Светске баштине.

Молимо вас и захтевамо да преузмете све што је у вашој моћи да зауставите ову активност која ће – ако до ње дође, а верујемо да неће – бити на штету Гамзиграда, али и на велику штету угледа Републике Србије која је ово, као и остала добра номиновала и која гарантује за њихово коректно и безбедно коришћење.

С поштовањем,

Извршни одбор Националног комитета ICOMOS